

Nuuk 22. januar 2024

Departementer for Fiskeri og Fangst
APN@nanoq.gl
Cc jepa@nanoq.gl og thra@nanoq.gl

Høringssvar til forslag til: Lov om fiskeri

Transparency International Greenland (TIG) har modtaget ovenstående forslag til inatsisartutlov i høring. TIG er en organisation, der arbejder for at forebygge korrupsion i Grønland i samarbejde med den internationale paraplyorganisation, Transparency International.

Fiskeriloven vil få stor betydning for samfundets økonomi fremover. TIG er overordnet tilfreds med lovens formål, hvor det fastslås, at fiskeressourcerne er samfundets fælles ejendom og at de skal udnyttes bæredygtigt. Grønlandsk fiskeri på grønlandske hænder. Ligeledes udtrykkes tilfredshed med, at der skabes sammenhængende og stabile rammebetingelser for fiskerierhvervet.

Helt afgørende er dog,

- at principperne om armslængde og uvildigt kontrolsystem sættes i højsædet.
- at loven kan forstås af brugerne og at der sker reel borgerinddragelse
- at uklarheder afdækkes og afhjælpes inden loven kommer til 2. behandling.

Loven er vanskelig at forstå, dette er bekymrende, da netop denne lov har betydning for rigtig mange mennesker. TIG anerkender, at lovttekster skal være klare og præcise, men anbefaler, at loven gennemskrives med transparens og forståelighed som mål. Netop det faktum, at loven er vanskelig at forstå, gør at høringsfristen burde have været længere end de reelle seks uger (otte uger minus jul og nytår). Det ville give berørte parter større mulighed for at konsultere deres foreninger og for at afholde borgermøder i høringsperioden.

TIG anbefaler, at tidsfrister for overgang til nyt system overvejes nøje, dette af hensyn til landets økonomi.

Bemærkninger til loven:

I bemærkningerne til loven anføres, side 19, "Da Grønland er en lille økonomi, kan mængden af indenlandsk kapital blive en begrænsende faktor i forhold til udvikling og modernisering af fiskeriet. Derudover kan en begrænsning på adgangen til kapital bremse væksten i produktiviteten og samtidig vanskeliggøre adgangen til fiskeriet for unge fiskere".

Et stop for udenlandsk kapital, bortset fra pensionskasser, er et drastisk skridt. Dette stop vil i sin yderste konsekvens få betydning for Royal Greenland, der i sin årsrapport 2022 angiver at have gældsforpligtigelse på over 4 mia. kr. Disse angives at være til kreditinstitutter.

TIG anbefaler en uddybende forklaring på, hvorfor der ikke må være udenlandsk kapital i fiskeriet (når dette er OK i mineindustri, anlæg af infrastruktur o.l. er accepteret).

TIG undrer sig over, at der fortsat tales om betydning af beskæftigelse i land. Og at der forventes frigivet arbejdskraft til andre erhverv. Det må forventes, at de 180 asiater, der beskæftiges på RG's fabrikker, forlader landet, dersom der ikke længere er beskæftigelse for dem i fiskeindustrien. Nuværende fiskere

forventes på sigt at kunne indgå i andre erhverv og herved opnå en årsindkomst på kr. 300.000. Dette tal synes højt og må forventes først at kunne nås efter en betydelig, og omkostningstung, efteruddannelsesindsats.

TIG anbefaler en uddybende forklaring på, hvorfor beskæftigelsen ved fiskeindustrien i land fortsat vægtes så højt, når der er mangel på arbejdskraft i andre erhverv.

Specifikke bemærkninger til lovteksten

§1, stk.3. Ved forvaltningen af loven skal der desuden lægges vægt på 9 navngivne emner.

TIG anbefaler, at der i bemærkninger indskrives om behov for armslængdeprincip og fuld transparens i forvaltningens afgørelser. Her tænkes ikke mindst på videnskabelig rådgivning. Der savnes oplysninger om klageadgang i forhold til forvaltning.

§16. Forvaltningsplaner – ros hertil. Det fremgår af bemærkningerne, at drøftelserne om udformning af forvaltningsplaner skal være 'åbne og transparente', vil referater fra møderne være offentligt tilgængelige? Hvis nej, vil der så kunne søges aktindsigt?

§17, godt at der i bemærkninger henvises til, at lovens formål skal tillægges afgørende vægt, og at ikke alene det faktum at kvoten er opfisket, giver forhøjelse af TAC'en.

§ 17, stk. 4: læses som elastik i metermål. Det er meget betænkeligt, da der åbnes for, at forsinkede forvaltningsplaner blot vil udløse en af Naalakkersuisut bestemt TAC.

§ 29: Ved implementering bør der være en vejledning (meget gerne digital også) med letforståelige eksempler, som det fremgår i betænkningen.

§ 30: Kvoteandele er arvelige. Dette bør defineres, fx i Betænkningen med henvisning til relevant lov for arv.

§51, stk 3. data, der er nødvendige for forvaltning af loven skal afgives, herunder til forskningsformål. Her anføres "beskæftigelse og økonomiske forhold i fiskeriet og landproduktionen. TIG finder ordlyden i Betænkningen betænkelig, heri anføres: oplysninger om løn, inklusive eventuelle bonusordninger samt oplysninger om eksport vil kunne vise sig at være af stor værdi. I lovteksten står intet om eksport, det virker derfor irrelevant i denne sammenhæng.

§ 51 og § 52. Hvem skal udvikle to nye IT-platforme? I stk. 5 anføres at dataindsamling, bearbejdning og formidling kan ske ved bemyndigelse til andre myndigheder, institutioner eller andre, herunder private firmaer. I betænkningen savnes henvisning til lov om offentligt udbud og om evt. krav til grønlandsk ejerskab af disse vitale data.

Overslag for to nye it-platforme til en pris på kr.4-7 mio. forekommer, når ses hvad andre it-platforme har kostet, meget optimistisk.

TIG efterlyser klarhed over, hvem der vil eje de indsamlede data.

§ 52, stk. 3: Der savnes oplysning om, hvor oversigten offentliggøres.

§54 Fiskerirådet. I dag er oplysninger om, hvem, der sidder i rådet, tilgængelige via det ene referat, der er lagt på Departementets hjemmeside. Vil der, efter lovforslaget, være åbenhed om, hvem der sidder i rådet (fx angivet på Rådets hjemmeside)? Vil referater fra Rådets møder være offentligt tilgængelige?

§ 69: Er der overvejet, hvor ofte overtrædelser kan ske, før der indføres hårdere sanktioner?

Med venlig hilsen

Inuk Lundblad
Fg. formand